కొరివో...అడివో

—మొలకలపల్లి కోటేశ్వరరావు

పదిహేను రోజులుగా ఎడతెరిపి లేని వర్షాలు.

ఒకరోజు తెరిపి ఇచ్చినట్లే ఇచ్చి, తరువాత రోజు ధమధమ వాన బాదిపారేస్తోంది.

బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడన ప్రభావం వలన వర్షాలు అని రేడియో వాళ్ళు చెపుతున్నారు. ఒక అల్పపీడనం సమసిపోయిన వెంటనే మరో అల్పపీడనం పుట్టింది.

బాపయ్యా, వరమ్మల గుండెలు గుబగుబలాడి పోతున్నాయి. రాత్రే కుండపోత వాన కురిసింది. మళ్ళీ పుట్టిన అల్పపీడనం వలన వానలు పడితే ఇక మిరప తోటలు పురకేసి పోవడం ఖాయం.

"ఇంతమట్టుకి కురిసిన వానలు చాలు, ఇంతటి తోపోతే బాగుణ్ణు! సముద్రంలో ఇంకోచోట పుట్టిం దంటగా! ఇంకా వానలు పడితే మునిగిపోతాం!" అంది వరమ్మ ఆందోళనగానూ, విచారంగానూ.

"ఇంకెందుకు పడతయ్యి లేవే వానలు! కార్తి ఇయ్యాల్టితో పోయిద్ది! అయినా ఆ మీద ఎన్ని రోజులు కురిసిద్దేంది వాన? సముద్రంలో పుట్టింది ఎటోకటు పోయిద్దిలే, మనకి రాదు!" అన్నాడు బాపయ్య ధీమాగా.

"రేత్రి ఎంత వాన కురిసిందయ్యా! ఉండ పొలం అంతా మిరప యెయ్యొద్దయ్యా అంటే నా మాటినకుండా మొత్తం అదే వేస్తివి! వానలు ఇంక ఎక్కువ అయితే ఏమయిద్ది మనయవారం? ఇంక లేచే పనేనా?"

"ఏహై అరవ్వాకవే! ఏమయిద్దేంది? దానబ్బ దాల పెట్టిన కర్చులు మట్టుకి రావెట్టా? మువ్వారక బయపడవాక, ఏం కాదుగానీ..."

"నిజంగా మన మిరపతోటలు యెట్టున్న య్యయ్యా? బలిగోరతన్నయ్యి! పీడాకారపు వాన మనకోసమే దాపురించిందట్టుగా వుంది?... దయిద్రపువాన!" అంది వరమ్మ వానని తిడుతూ, తను మిరప తోటల్ని తలుచుకుని విచారంగా.

"నేను పొలం కల్లి పోయ్యొస్తానే! పొద్దుట్నించీ పోదామనుకుంటుంటే జల్లులు పడతానే వుండె!"

"సల్లగా ముసుర్లు కమ్ముకొస్తన్నయ్యి! ఇంక పొద్దు కూడా ఎంతుందయ్యా? ఇప్పుడు పొలం పోయి మాత్రం ఏం చేస్తా?"

"కాదే, పొయ్యి చూసి రావాలి! ఎంత సేపుట్లో పోయొస్తాను?"

"నీ మతమే మతం! పైన వానవచ్చేటట్టుగా వుంది!"

"రానియ్యి! తడిస్తే మొక్క మొలుస్తాయేందీ?" అని బాపయ్య గొడుగు తీసుకుని బయలుదేరాడు.

"ఈ మడిసి ఒకరు చెబితే యినే మడిసి అయితే కదూ, పెడద్రపు కొలిమి!" అంది వరమ్మ పిల్లలతో.

పొలం వెళ్ళేదారి బురద బురదగా, తొక్కిడి తొక్కిడిగా, రొచ్చు రొచ్చుగా వుంది. అడుగు తీసి అడుగు వేస్తే మోగాటి లోతున కాలు దిగబడిపోతోంది.

"మిరప మొక్కలు ఎలా వున్నాయో! చేలోకి పై చేలోనించి నీళ్ళు వచ్చి పడ్డాయేమో! చేలు కోసకపోయినయెమో!" అని మధనపడిపోతూనే, బురదలో కాలు లాక్కుంటూ, పీక్కుంటూ నడినడిగా వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

పొద్దు ఎక్కువ లేదు. చీకట్లో తిరిగి రావడం ఇబ్బంది.

ముందు ముందు కాలం ఎలా వుంటుందో! ఇప్పటికే తను చాలా పెట్టుబడి పెట్టాడు. ఇంకా పెట్టాలి.

తనకి వున్న పొలం మొత్తం మిరప వేయడం భార్యకి ఏ మాత్రం ఇష్టం లేదు. అప్పుడు అనుకున్న విషయం మనసులో మెదిలింది.

"మొత్తం మిరప పంట ఒక్కటే ఏసుకుంటే ఎట్టయ్యా? రేపు ఏది పోయి ఎట్ట వచ్చినా దెబ్బ తింటాం! రెండెకరాలు మిరప వేసుకుని మిగతా రెండెకరాలూ ఇంకొక పైరు పెట్టుకుందాం!" అంది వరమ్మ.

"కాదే, మొత్తం మిరప వెయ్యాల్సిందే ఇయ్యేదు!" అన్నాడ తను.

"యేస్తాం. ఒకాళ దండగలు వస్తే ఏమయిద్ది మనపని!"

"దండగలు ఎందుకు వస్తయ్యే?"

"ఎందుకురావేందీ! ఒకేదు వున్నట్టు కాలం ఒకేదు వుండిద్దీ? ఎందుకొచ్చిన చావు, రెండు రకాల పైర్లు పెట్టుకుంటే, ఒక దాంట్లో పోయినా ఒక దాంట్లో మిగుల్తయ్!"

"చిల్లర మల్లర పంటల్లో ఎంత మిగిల్నా ఎకరాకి రెండు మూడు వేల కంటే ఎక్కువ మిగలవే! అదే మిరప అయితే వస్తే ఒక లాటు వస్తయ్యి! ఇయ్యేటికి నా మాటకి ఎదురూ చెప్పవాకు! మొత్తం మిరప వెయ్యాల్సిందే. ఈ పూరికొంప పీకి పారేసి డాబా కట్టుకోవాల్సిందే!" అన్నాడు తను.

భార్య సణుగుతున్నా, గొణుగుతున్నా లెక్క చేయకుండా మొత్తం మిరపే వేసాడు.

పోయినేడు వూళ్ళో కొద్ది మంది రైతులే మిరప వేసారు. వాళ్ళలో తను ఒకడు.

ఒక ఎకరం పొలంలో కొంత గొడ్లకి మేత పెట్టి, 75 సెంట్లు మిరప వేసాడు.

ఆ 75 సెంట్లు పొలానికే 12 క్వింటాళ్ళ మిరపకాయలు అయ్యాయి. క్వింటాల్ 42 వందల రేటు వుంది. ఆ రేటుకి అమ్మితే తనకి 50 వేలు వచ్చాయి.

కొంత మంది అయితే 47, 48 వందలకి అమ్ముకున్నారు. తను 48 వందలకి అమ్ముకున్నట్లయితే ఇంకా ఆ రేడు వేలు కలగా వచ్చి వుండేవి.

తనకి వచ్చిన 50 వేలల్లో 20 వేలు కర్చులు పోయినా, నికరంగా 30 వేలు మిగులు కనిపించింది. ఎప్పుడూ, ఏ పంటలోనూ అంత డబ్బు తనకి వచ్చి ఎరుగదు.

పోయినేడు మిరప మీద వచ్చిన డబ్బుల ఆశతోనే తను ఇయ్యేడు మొత్తం అదే పంట వేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

బాపయ్య వాళ్ళు ముగ్గురు అన్నదమ్ములు. పెద్ద తను ట్రాక్టర్ డ్రైవర్. ఆయన బాగానే సంపాయించాడు. డ్రైవర్ పని చేస్తూనే డబ్బు కూడ బెట్టుకుని, స్వంతంగా పాత ట్రాక్టర్ కొనుక్కున్నాడు. ఇప్పుడు దాని మీద రోజుకి రెండు మూడు వందలు లేనిదే నిద్రపోడు.

రెండో అతను గొర్రెలు కాస్తుంటాడు. అతనికి స్వంతంగా 60 గొర్లు వున్నాయి. వాటి మీద ఏడాదికి కనీసం 30 వేలకి తక్కువ ఆదాయం రాదు.

అన్నదమ్ముల్లో తను ఒక్కడే భూమిని నమ్ముకున్నాడు. తనూ, భార్యా ఎప్పుడూ పొలంలో చాకిరీ చేస్తూనే వుంటారు. అయినా అందరి కంటే తామే లొటుకులో వున్నారు.

తల్లిదండ్రులు ఇచ్చిన ఇల్లు చిన్నది. ఆ ఇంట్లో మూడు కాపురాలు వుండడం కుదరదు. అన్నలకి ఆ ఇల్లు ఇచ్చి తను వేరుగా పూరి కొష్టం వేసుకుని వుంటున్నాడు. ఇల్లు వదులుకున్నందుకు కొంత పొలం తనకి ఎక్కువ వచ్చింది.

మూడేళ్ళ క్రితం ఎండా కాలంలో నిప్పంటుకుని సగం వూరు తగలబడి పోయింది. అప్పటి నుంచీ తనకి భయం పట్టుకుంది.

పిల్లా పాపలతో వుండే ఇల్లు. ఏ నిమిషంలో ఏం జరుగుతుందో తెలియదు. వీలైనంత తొండరగా పూరికొష్టం పీకిపారేసి చిన్న డాబా వేసుకోవాలని తన తాపత్రయం!

అన్నీ సక్రమంగా వుంటే నిరుడు వచ్చినట్లు డబ్బులు వస్తే చిన్న డాబా వేసుకోవడం తనకి ఇబ్బంది కాదు.

ఇద్దరూ పని చేసే ఈడులో వున్నారు. పనిలో నంగారంటే నలుగురు మనుషుల పెట్టు పని చేస్తారు.

ఇంతవరకూ బాపయ్య తన పొలంలో మగ కూలి మనిషిని పెట్టి ఎరుగడు. ఎప్పుడైనా అవసరమైతే తను ఎవరికైనా బదులుపోయి, మళ్ళీ వాళ్ళతో బదులు పని చేయించుకుంటాడు.

ఒకరి మీద ఆధారపడకుండా పని చేసుకోగలననే ధైర్యం వుండ బట్టే తను మొత్తం మిరప పంట వేసుకున్నాడు.

ఆలోచిస్తూ చేను సమీపంలోనికి వెళ్ళాడు బాపయ్య.

కొద్ది దూరం నించే దిష్టి పిడత వెక్కిరిస్తూ కనపడింది.

"దారిన వస్తాపోతా అందరి కళ్ళూ మన మిరప తోట మీదనే వున్నయ్యయ్యా! దిష్టి పిడత పెట్టకపోతే లాభం లేదు! కుమ్మరోళ్ళింటికి పోయి ఒక పిడత కొనక్కరా! సున్నం పూసి చేలో పెడదాం!" అంది వరమ్మ.

అప్పటికప్పుడే బాపయ్య కుమ్మరోళ్ళింటికి వెళ్ళి కుండ కొనుక్కుని వచ్చి సున్నం పూసి చేలో నిలబెట్టాడు.

చేలోకి వెళ్ళిన బాపయ్య మొక్కల్ని చూసి నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

కొన్ని మొక్కలకి తెగులు సోకింది. ఆ మొక్కలు పసిమి వర్ణంలోకి వచ్చాయి. ఆకుముడత కూడా కనపడుతోంది. "మొత్తానికి రకరకాల తెగుళ్ళు సోకినయి!" అనుకున్నాడు.

బాపయ్య నాలుగు ఎకరాల పొలం నాలుగు చోట్ల వుంది. నాలుగు పొలాలూ చూసాడు. అన్ని పొలాల్లోనూ ఆ తెగులు కనపడుతోంది.

ఎవరికైనా చూపెట్టి ఏం మందు వాడమంటారో కనుక్కుందామని, నాలుగు కొమ్మల్ని తెంచుకుని ఇంటికి తీసుకు వచ్చాడు. బాగా చీకటి పడిపోయింది.

"పొలాలు ఎట్టున్నయ్యయ్యా?" వరమ్మ అడిగింది.

"అంత బాగాలేవే? ఏదో తెగులు వచ్చింది. ఇదిగో చూడు!" అని తెచ్చిన కొమ్మలు ఇచ్చాడు.

"ఇప్పటికే కర్చు ఎక్కువ అయింది మనకి! ఈ తెగులు పోవటానికి ఎంత మందు పోయాలో, ఏంపాడో! రేపు తినేదేందో, పెట్టేదేందో గానీ కర్చులు మాత్రం తడిసి మోపెడవతన్నాయి!" అంది వరమ్మ.

వానకి ముందు మిరప తోటల్ని చూసుకుంటూ వరమ్మ ఎంతో ఆనందపడి పోయింది. తోటలు ఎంతో బాగున్నాయి. పచ్చగా కళకళలాడిపోతూ, ఏపుగా పెరుగుతూ పిందె, పూతలతో నవనవలాడిపోతున్నాయి. వాటి పోకడని చూసి ఆనంద పరవశురాలైంది.

కుండపోతగా కురిసిన వర్షాలు ఆ ఆనందాన్ని విచారంగా మార్చివేసాయి.

ఆ రాత్రి వరమ్మకీ, బాపయ్యకీ సరిగా నిద్రపట్ట లేదు.

మరునటి రోజు వుదయమే తను తెచ్చిన కొమ్మలు తీసుకుని యలమంద వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళాడు బాపయ్య.

యలమంద నాలుగేళ్ళ నించీ మిరప వేస్తున్నాడు. చదువుకున్నవాడు. ఆయన ఈ పంటలో కొంత తిని వున్నాడు. మంచి చెడ్డలు తెలుసు. ఆయనకి తాను తెచ్చిన కొమ్మలు చూపెట్టాడు.

"షావాలెస్ కంపెనీ వాళ్ళది కొత్త మందు వచ్చింది బాపయ్య ఈ తెగులుకి. దాని పేరు మర్చిపోయా! ఆ మందు వాడితే దెబ్బకి తిప్పకునిద్ది ఈ తెగులు! నేను నిరుడు ఆ మందు యేసా! మా చేలు ఎట్టున్నయో, ఏమో! నేను చేలు చూసి నాలుగు రోజులవతంది! వాన తెరిపి లేకపోయా!"

"కేజీ ఎంత వుండిద్దీ మందు?"

"కేజీ పొడి వచ్చి 8 వందల రూపాయిలను కుంటా! ఎకరానికి కేజీ లెక్కన రెండు దరపలు వెయ్యాలి మందు!"

మరో అతను వద్దకు కూడా వెళ్ళాడు బాపయ్య. ఆయన కూడా అదే మాట చెప్పాడు. ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే తెగులు మందు వాడమని చెప్పాడు.

"ఊళ్ళో మందులు కొట్లలో అడిగితే ఆ మందు లేదు. వాళ్ళు అప్పు ఇస్తారు. కానీ రూపాయిది రెండు రూపాయిలు కట్టుకుంటారు. రెండు రూపాయిల వడ్డీ కూడా తీసుకుంటారు. అయినా వాళ్ళ వద్ద లేదు.

చేతిలో డబ్బు కూడా లేదు.

వెంటనే బాపయ్య మనసులో లక్ష్మయ్య కదిలాడు.

తనకి ఎలాగూ ముందు ముందు డబ్బు అవసరమనే వుద్దేశంతో మిరప వేయడానికి ముందు లక్ష్మయ్యని కలిశాడు. అవసరమైతే తనకి 20 వేల వరకూ అప్పు ఇస్తానన్నాడు.

లక్ష్మయ్య పెద్ద వడ్డీ వ్యాపారస్తుడు. వడ్డీల మీదనే చాలా సంపాయించాడు. రోజువారీ వడ్డీ కట్టుకుంటాడు.

నెల రోజుల క్రితం నీళ్ళ ఇంజన్ చెడిపోయింది. అప్పుడు నాలుగు వేలు అవసరమయ్యాయి. తను వెళ్ళి అడిగిన వెంటనే ఇచ్చాడు. 4 వేలకి రోజుకి 6 రూపాయిల వడ్డీ.

సరిగా పంట పండితే ఈ వడ్డీలూ గిడ్డీలూ దెబ్బకి తుడిచి పెట్టుకుపోతాయి పెద్ద లెక్కలోనికి రావు.

లక్ష్మయ్య దగ్గరకి వెళ్ళాడు బాపయ్య. పరిస్థితి అంతా వివరించి చెప్పాడు.

"డబ్బుకి బాగా కటకటగా వుంది బాపయ్యా! చాలా మంది రైతులు అడిగి పోతన్నారు. అడిగిన వాళ్ళందరికీ ఎక్కడ తెచ్చి ఇస్తామనుకో! నీకేం, మంచి సద్దు! మాటకి కట్టుబడి వుండేవాడివి నువ్వు! సరే, నీ క్కావలసినంత తీసుకో! మళ్ళీ నాకు వీలైనంత తొందరగా తిరిగి ఇవ్వు!" అని లక్ష్మయ్య, బాపయ్య అడిగిన 8 వేలూ ఇచ్చాడు. 8 వేలకి రోజుకి 16 రూపాయిల వడ్డీ.

డబ్బు తీసుకుని, టౌనుకి వెళ్ళి 8 కేజీల మందు కొనుక్కు వచ్చాడు బాపయ్య. ఇంటికి వచ్చిన వెంటనే మందు ట్యాంకు భుజానికి ఎత్తుకున్నాడు. వరమ్మ అనుసరించింది.

వరమ్మ మందు కలిపి నీళ్ళు పోస్తుంటే బాపయ్య మందు వేయడం మొదలు పెట్టాడు.

వానకి భూమి బాగా నానింది. కాలు దిగబడుతున్నా, కష్టంతో కాలు లాక్కుంటూ బాపయ్య పట్టుదలగా మందు వేసాడు. నాలుగు ఎకరాలూ నాలుగు రోజులు పట్టింది.

వేల ఆరిపోతున్న కొద్దీ పంట తిప్పకోనడం మొదలుపెట్టింది. వారం రోజుల తరువాత మళ్ళీ రెండో దరప కూడా మందువేసాడు.

నెల రోజులకి తోటలు మళ్ళీ మామూలు స్థితికి వచ్చాయి.

వరమ్మా, బాపయ్యా ముఖంలో నవ్వులు పూశాయి.

చలిగాలి ఎక్కువ కావడంతో భూమిలో పదను పీక్కుపోయింది. 20 రోజులకి తోటలకి నీళ్ళు పెట్టాల్సి వచ్చింది.

"10 బస్తాలు సత్తువ మందు తీసుకొచ్చి చల్లి నీళ్ళు పెడదామే! కాయ బాగా వచ్చింది. నీళ్ళు పెడితేనే కాయ పూరేది!"

"10 బస్తాలు ఎందుకయ్యా! చివరిసారి. ఎకరానికి బస్తా లెక్కన 4 బస్తాలు చల్లి నీళ్ళు పెడదాం!" అంది వరమ్మ.

"కానియ్యవే, ఎకరానికి రెండు మూడు బస్తాలు పడకపోతే యట్ట! కుండలో కూడు కుండలోనే వుండాల. పిల్లోడు దుద్దుగా వుండాలంటే ఎట్ట? సత్తువలేకపోతే కాయ ఏం పూరిద్ది? సత్తువ పెట్టాలి!"

"ఏందయ్యా పెట్టేదీ! అందరికీ ఎకరాకి పురుగు మందులు 10, 11 వేలవతంటే మనకి 14 వేలా? అందరికీ సత్తువ మందులు ఎకరాకి మూడు వేలయితే మనకి నాలుగు వేలా? దేనికైనా హద్దూ పద్దూ వుండాల!" అని వరమ్మ గయ్యిమని లేచింది.

బాపయ్య తను తిండానికీ, బట్టలకీ, ఏమైనా స్వంతానికి మాత్రం రూపాయి ఖర్చు పెట్టడు. పొలానికి అయితే మాత్రం ఖర్చు పెట్టడంలో వెనకాడడు. వరమ్మని బాధించే విషయం అదే.

బాపయ్య తను అనుకున్నట్లే సత్తువ మందు తెచ్చి చల్లి నీళ్ళు పెట్టాడు. చివరికి బాపయ్య శ్రమ ఫలించింది.

మిరప పంట బ్రహ్మాండంగా పండింది. ఒక చెట్టుకే తట్టెడు కాయలు అవుతున్నాయి.

ఊళ్ళో మిరప తోటల ప్రస్తావన వస్తే ఎవరైనా ముందు బాపయ్య చేలే చెపుతున్నారు.

భార్యాభర్తలు రోజూ 20 మంది కూలీల్ని తీసుకుపోయి మిరపకాయలు కోయిస్తున్నారు. ఊరి ప్రక్కనే ఒక చేలో కల్లం చేసుకుని మిరపకాయలు ఎండ బెట్టుకుంటున్నారు. రాత్రిపూట బాపయ్య కల్లం దగ్గిరే పడుకుంటాడు.

ఊళ్ళో చాలా మంది మిరప వేయడంతో కూలీలకి డిమాండ్‌గా వుంది. పోయినేడు ఇచ్చిన కూలి 15 అయితే ఈ ఏడు 30 రూపాయిలు. బాపయ్యకి రోజూ 5, 6 వందలు కూలి అవుతున్నది.

లక్ష్మయ్య దగ్గరకి వెళ్ళి బతిమాలి, బామాలి అప్పు తెచ్చి కూలీలకి ఇస్తున్నాడు.

మిరపకాయ కొనుగోలుకి వ్యాపార్లు రంగ ప్రవేశం చేసారు. 2 వేలు చేసి కొంటున్నారు.

ధర విషయం వినడంతోనే వరమ్మా, బాపయ్యా ఆందోళన చెందారు.

"ఇదేందయ్యా ఇంత యిద్దూరం! రెండు వేలేందీ? నిరుటికంటే ఇయ్యేదు మనకేమన్నా కర్చులు తగ్గినయ్యేంది?"

"డబ్బుకి ఇబ్బందిగా వుండోళ్ళు అమ్ముకుంటున్నార్లేవే! కాయ కూడా సరిగా ఆరలా! ముందు ముందు రేటు బాగానే వచ్చిద్దిలే!" అన్నాడు బాపయ్య. మనసులో మాత్రం భయంగానే వుంది.

"నిరుడు మొదట్లోనే 37, 38 వందలు చేసి కొన్నారు. చివరికి ఐదేలు దాకా పోయింది. మరీ ఇంత తక్కువ రేటేందీ?" అంది వరమ్మ.

బాపయ్య 4 ఎకరాలకి 60 క్వింటాళ్ళ మిరప కాయలు అయ్యాయి.

రేటు పెరుగుతుందీ, పెరుగుతుందీ అని నీళ్ళ ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు కానీ రోజు రోజుకీ రేటు తగ్గిపోతున్నది ఇదే తక్కువ రేటు. ఇంత

మిగతా 13వ పేజీలో

?! మనసు వైద్యం

? నా వయసు 20 సంవత్స రాలు. చిన్నతనంలోనే నా తండ్రి చనిపోయారు. మా అమ్మ నన్ను పెంచి పెద్ద చేసింది. నేను టైలర్ పని చేస్తున్నాను. నేను ప్రతి మనిషి తోనూ మంచిగా స్నేహం చేస్తాను కాని వాళ్ళు నన్ను హేళన చేస్తూ వుంటారు. కారణం నాకు అర్థం కావటం లేదు. నేను ఈ మధ్య మా మామకూతురుని ప్రేమించాను. మేమిద్దరం పెళ్ళి చేసుకోవాలని అనుకున్నాము. ఇప్పుడేమో చేసుకోను అంటున్నది. అందుకే ఏ పని పైనా ఏకాగ్రత కుదరటం లేదు. దయచేసి నాకు ఒక మంచి సలహా ఇవ్వండి.

—ఎస్.కె. సత్యం, గంధసిరి

! మీ ఉత్తరం పూర్తిగా చదివాను. మీలో ఎదుటి మనిషిని మాటల ద్వారా ఆక ర్షించే గుణం లేదు, మాట్లాడడం అనేది కూడా ఒక కళ. ప్రతివాళ్ళు మిమ్మల్ని హేళన చేస్తున్నారంటే మీరు ప్రేమించే అమ్మాయి కూడా మిమ్మల్ని కాదన్నదని అంటే మీలోనే ఏదో తప్ప వున్నదన్నమాట. ఆ తప్పని మీరు సరిదిద్దుకోగలిగితే మీలో చాలా మార్పు వచ్చే అవకాశం వుంది. ఈ మార్పు రావడానికి మీరు సెల్ఫ్ హిప్నో టిజం నేర్చుకోవడం చాలా మంచిది. సెల్ఫ్ హిప్నోటిజం వలన మీ ఆత్మ విశ్వాసం బాగా పెరుగుతుంది. మీలో ఆత్మవి శ్వాసం పెరగడం వల్ల మీరు ఏ పని చేసినా విజయం సాధిస్తారు. విజయాన్ని సాధించడం వల్ల అందరూ మీ స్నేహాన్ని కోరతారు. అప్పుడు మీ మామకూతురు కూడా మీ వద్దకు రావచ్చును.

నేను ప్రతి మనిషితోనూ మంచిగా స్నేహం చేస్తాను. కానీ వాళ్లు నన్ను హేళన చేస్తూ వుంటారు. కారణం నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేను యీ మధ్య మా మామకూతురిని ప్రేమించాను. మేమిద్దరం పెళ్ళి చేసుకోవాలని అనుకున్నాము. యిప్పుడేమో చేసుకోను అంటున్నది.

? నా వయస్సు 20 సంవత్సరాలు. నేను డిగ్రీ చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య చదువు పైన ఏకాగ్రత తగ్గుతోంది. ఎందుకంటే మా నాన్నగారు రోజూ త్రాగి ఇంటికి వచ్చి నానా రభస చేస్తున్నారు. దాంతో చుట్టుపక్కల మా పరువు పోతోంది. తాగనప్పుడు బాగానే వుంటారు. ఎందుకో ఈ మధ్య అతనిని చూస్తేనే అసహ్యం వేస్తోంది. ఈ సమస్య నుంచి బయటపడడం ఎలా?

—సిహెచ్. రాజేశ్వరి, విశాఖపట్టణం

! మనిషి తాగిన తర్వాత అతనేం చేస్తు న్నాడో అతనికే తెలియదు. తాగనప్పుడు బాగుండే మీ నాన్నగారు, తాగినప్పుడు ఆయన ఏం చేస్తున్నారో ఆయనకే తెలి యటం లేదు. అంతేకాకుండా ఆయనకు ఏమన్నా మానసిక సమస్యలు వున్నాయా అన్నది మనకు తెలీదు. అంతేకాని కావాలని లేదా మిమ్మల్ని అల్లరిచేయాలని అలా ప్రవర్తించటం లేదు. ఆయన ఎందుకు తాగుతున్నారో తెలుసుకుంటే ఆయనకు ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వటానికి అవకాశం వుంది. ఆయన మంచి మూడ్‌లో వున్నప్పుడు, అతను తాగడం వల్ల మీ చదువు ఎలా పాడయిపోతుందో అతనికి వివరించండి. అతనిని అసహ్యించుకోకుండా కూతురిగా ప్రేమను పంచి ఇవ్వండి. దీనివల్ల అతనే సిగ్గుపడి తాగడం తక్కువ చేయవచ్చు లేదా మానేయవచ్చు. అంతేకాని అతనిని అసహ్యించుకుని, కోప్పడి అతను ఇంకా ఎక్కువ తాగేలా చేయవద్దు. వీలయితే అతనిని పిలుచుకురాగలిగితే హిప్నోథెరపీ మరియు అవర్షన్ థెరపీల ద్వారా అతనిని పూర్తిగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయ వచ్చు.

? నేను 1993వ సంవత్సరంలో ఒక పెళ్ళయిన ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించాను. తను కూడా నన్ను ప్రగాఢంగా ప్రేమించింది. 1995వ సంవత్సరం వరకు ఇద్దరం చాలా చోట్లకు తిరిగాము. అయితే 96వ సంవత్సరంలో మాకు దూరంగా ఇల్లు తీసుకుని వెళ్ళిపోయింది. మొదట్లో వాళ్ళింటికి ఎక్కువగా వెళ్ళినా, తర్వాత నా చదువు వల్ల కొన్ని నెలల వరకు వాళ్ళింటికి వెళ్ళలేదు. ఈ మధ్య వెళితే నేనంటే ఇష్ట మనే చెబుతుంది తప్ప ముందంతటి ప్రేమను నా మీద చూపించడం లేదు. నేను తనని ఇప్పటికీ చాలా ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నాను. అయితే ఆమె ఆ విధంగా మారడం వల్ల నేను ఇంకా డిప్రెషన్‌కు గురవుతు న్నాను. మేం తిరిగిన తిరుగుళ్ళు అన్నీ గుర్తుకు వస్తున్నాయి. ఇక దేని మీదా ధ్యాస వుండడం లేదు. నాకు ఫ్రెండ్స్ కూడా చాలా తక్కువ. బుక్స్ కూడా చదవడం లేదు. శ్రద్ధ చూపించలేక పోతున్నాను. తను మళ్ళీ మునుపటి ప్రేమను చూపించకపోతుందా అని చూస్తున్నాను. కానీ అది జరిగే పని కాదు. అయినా నా మనస్సు ఆ జ్ఞాపకాల నీడలను వదలడం లేదు. దయచేసి నా సమస్యకు పరిష్కారం మనసు వైద్యంలో తెలుపగలరు.

—సిహెచ్. లక్ష్మణకుమార్, విశాఖపట్టణం

! జరిగింది జరిగిపోయింది. మళ్ళీ దాని గురించే ఆలోచిస్తూ మీ భవిష్యత్తును పాడుచేసుకోవడం ఏమీ బాగాలేదు. మీ ఇద్దరి సంబంధానికి ఎటువంటి భవిష్యత్తు లేదు. ఆమెని కలవడం మానేయండి. వేరే మంచి వ్యాపకాలను పెట్టుకోవడం వల్ల మెల్లగా ఆమెను మర్చిపోతారు. మీరు సెల్ఫ్ హిప్నాటిజం నేర్చుకోవడం మంచిది. సెల్ఫ్ హిప్నాటిజం ద్వారా జరిగిపోయిన చెడు విషయాలన్నీ మరచిపోవచ్చు. ఐ విష్ యు ఆల్ ది బెస్ట్.

—డా. వి. నగేష్
హిప్నటిస్ట్

మీ మానసిక సమస్యలు, సందేహాలు కింది చిరునామాకు రాయండి. డాక్టర్ నగేష్ వాటికి సమాధానం యిస్తారు.

చిరునామా
మనసువైద్యం
ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి, రోడ్ నెం: 8,
బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500 034

ఇలాచేస్తే సరి

* అరటికాయలు పాలిథిన్ బ్యాగ్‌లో వుంచితే త్వరగా పండుతాయి.

* మొటిమలు పోవాలంటే పుదీనా రసాన్ని రాసుకోవాలి.

* గ్లాసు గోరువెచ్చని నీటిలో తేనె కలుపుకుని తాగుతూ వుంటే అధికంగా కొవ్వు పెరగదు.

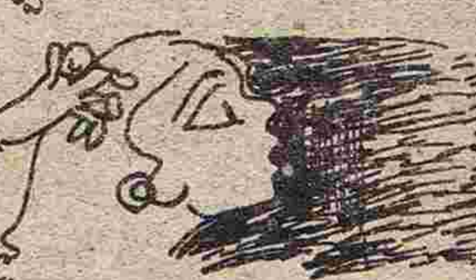

* దెబ్బ తగిలి బొప్పి కట్టినప్పుడు ఐస్ క్యూబ్‌తో రుద్దితే బొప్పి తగ్గిపోతుంది.

* కాఫీ పొడి పిప్పితో స్టీలు పాత్రలు తోమితే మెరుస్తాయి.

– ఎస్. శివానంద్

ఎయిడ్స్‌పై అవగాహన పెంచాలి

ఎయిడ్స్ నిరోధించడం ప్రజలందరికీ సంబం ధించినప్పటికి మొట్టమొదట యువతలో ఎయిడ్స్ గురించి అవగాహన తేవడం చాలా అవసరం. ఎందు కంటే ప్రపంచం మొత్తం జనాభాలో సగం మంది 25 యేళ్లలోపువాళ్లే. వారిలో ప్రతి ముగ్గురిలో ఒకరు 24 మంది పదేళ్ళలోపు వారు. సాధారణంగా ఆడ, మగవాళ్ళలో 16 నుంచి 19 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో లైంగికపరమైన ఆలోచనలే కాక లైంగికంగా చురుకుగా కూడా వుంటారు. వీళ్ళలో సగానికి పైగా రక్షణ లేని లైంగిక సంబంధం దాదాపు 16 సంవత్సరాల ప్రాయంలోనే పెట్టుకుం టారు. వీళ్ళలో కొందరు వాళ్ళంతట వాళ్లే లైంగిక సంబంధం పెట్టుకుంటే మరికొందరు బలత్కారా నికి లోనవుతారు (ఆడపిల్లలు). ప్రపంచవ్యాప్తంగా హెచ్ఐవికి గురైన వారిలో సగానికి పైగా 25 సంవ త్సరాలలోపు యువత. వీరిలో మగవారి కంటే ఆడవారికి హెచ్ఐవి సోకే అవకాశాలు ఎక్కువ. ఎందుకంటే వారి జీవిత లైంగిక భాగస్వాములు సాధారణంగా పెద్దవయస్కులు కనుక వీరికి హెచ్ ఐవి సోకివుండే అవకాశం కూడా ఎక్కువే. స్త్రీల శరీర తత్వాన్ని బట్టి మగవారికన్న స్త్రీలలోనే హెచ్ ఐవి త్వరగా సోకే అవకాశం వున్నది. అదీకాక స్త్రీలు లైంగిక తిరస్కారం కాని, నిరోధ్/కం డోమ్ వాడమని మగవారిని బలవంతం చేయడం చాలా అరుదు. కుటుంబంలో ఎయిడ్స్ సోకడం వల్ల దాని ప్రభావం పిల్లలమీద బాగా పడుతుంది.

అమెరికా లాంటి దేశాలలో ప్రతి ఆరుగురిలో ఒకరికి లైంగిక సుఖవ్యాధి వున్నట్టు తేలగా వారిలో స్త్రీలు అధికభాగం వున్నారు.

కౌమార, యవ్వన దశలో వున్న యువతీ యువ కులకు లైంగికపరమైన శాస్త్రీయ దృక్పథం తక్కువ. అదీకాక తెలుసుకోవాలనుకున్నవారికి సరైన అవ కాశాలు, సదుపాయాలు లేవు కనుక ఈ యువత ఎక్కువగా ఎయిడ్స్‌కు గురవుతుంది. వీళ్ళలో చాలా మందికి కండోమ్ వాడాలన్న ఆలోచన, అవగాహన రెండూ వుండవు.

పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో, ఆటస్థలాల్లో, యూత్ క్లబ్బుల్లో ప్రసార సాధనాల ద్వారా లైంగిక జ్ఞానాన్ని తెలియజేయాలి. యువత లైంగికపరమైన చర్చ లలో పాల్గొనే అవకాశాలు కల్పించాలి. యువతకు ఈ విషయాలు ఓపికగా విశదీకరించగలిగిన పెద్దలు అందుబాటులో వుండాలి. అవసరమైనప్పుడు (అనగా ఏదైనా వ్యాధి సోకినప్పుడు) వారితో సానుభూతితో వ్యవహరించాలి.

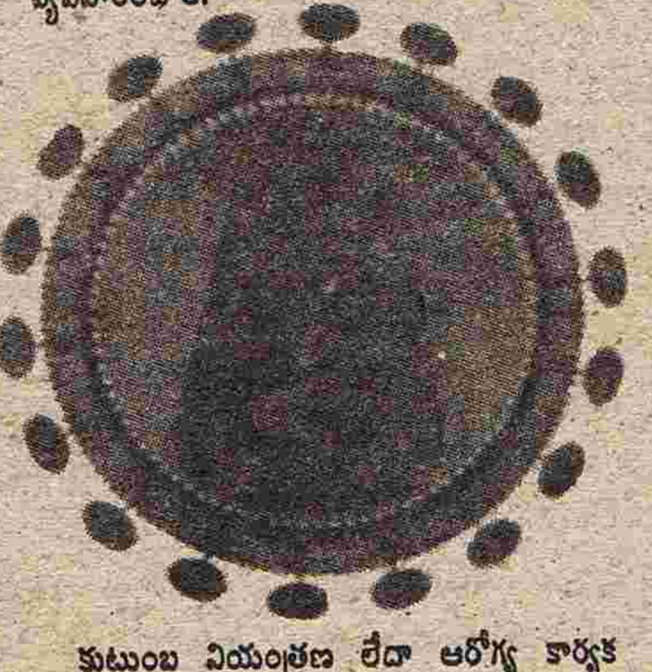

కుటుంబ నియంత్రణ లేదా ఆరోగ్య కార్యక ర్తలకు ప్రత్యేకమైన ట్రైనింగ్ ఇవ్వడం వలన ఈ సమస్య కొంతవరకు తీరుతుంది. యువతకు సాంఘికంగా అనువైన వాతావరణం కలిగించగలి గితే ప్రసార సాధనాలు, ప్రచార పత్రికలు నడుం కడితే, రాజకీయపరంగా చైతన్యం వస్తే పాల సీలో మార్పులు వుంటే కేటాయించిన నిధులు సద్వినియోగం అయ్యే అవకాశాలు పెరుగుతాయి.

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ సెక్స్ ఎద్యుకేషన్ అధ్య యనంలో అమెరికా, యూరప్, మెక్సికో, థాయి లాండ్‌లలో నిర్వహించిన సర్వేలో సెక్స్ ఎద్యుకేషన్ వల్ల చాలామంది యువత వారి లైంగిక సంబం ధాలను వాయిదావేసుకున్నారు. అప్పటికే లైంగిక సంబంధానికి అలవాటుపడ్డవారు వేరే ఇతర ఏ రకమైన లైంగిక సంబంధాలు పెట్టుకోకుండా ఒక రితోనే స్థిరపడినారు. అదీకాక రక్షిత లైంగిక సంబంధం అలవరచుకున్నారు. ఈ విధంగా ఇతర దేశాలలో హెచ్ఐవి/ఎయిడ్స్ తగ్గుముఖం పడితే, మన భారతదేశంలో మాత్రం హెచ్ఐవి వీరవిహారం చేస్తున్నది.

అమెరికాలో సాలీనా 40,000 వేలమంది హెచ్ ఐవితో 25-45 సంవత్సరాల మధ్యవయస్కులు మరణిస్తున్నారు. 9 లక్షలమంది హెచ్ఐవితో జీవి స్తున్నారు. ఐదులక్షలమందికి ఎయిడ్స్ వుంది. ఇప్ప టివరకు అన్ని వయసులలో ఆడ మగ పిల్లలు మూడు లక్షలమంది చనిపోయారు. ఈ భయంక రమైన పరిణామాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని శరవేగంగా హెచ్ఐవి మందువైపు, టీకాలవైపు అమెరికా సాగి పోతున్నది. విజయం సాధిస్తే సర్వమానవాళికి ఎయిడ్స్‌తో సమరం పూర్తిగా సమసిపోతుంది. అమెరికాలో ఈ 17 సంవత్సరాల తరువాత ఎయిడ్స్ మరణాలు 12 శాతం తగ్గాయట.

ఈ నాలుగేళ్లలో హెచ్ఐవి/ఎయిడ్స్ నిధులు 55 శాతం పెంచగా ఎయిడ్స్ మందుల కొనుగోలు కోసం 158 శాతం పెంచారు. 23 కొత్త మందులకు అనుమతి ఇచ్చారు. హెచ్ఐవి సోకినవారికి ఇళ్లలోనే మందులు, వైద్యసేవలు, ఇతర రకమైన సేవలు అందిస్తున్నారు. హెచ్ఐవి సోకినవారి ప్రాంతాలలో వాతావరణం కలుషితం కాకుండా ప్రభుత్వం జాగ్ర త్తలు తీసుకుంటోంది. ఇతర దేశాలలో ఎయిడ్స్ పరిస్థితి అలా వుంటే భారతదేశాన్ని పక్కకు పెట్టి మన తెలుగు రాష్ట్రానికి వస్తే మనకు ఎయిడ్స్ కంట్రోల్ ప్రాజెక్ట్ అనే ఒక విభాగం వున్నది కాని ఈ విభాగం ఎప్పుడూ ఏ పని చేసినట్టు ఎవరి దృష్టికి రాలేదు. అందులో వున్న సిబ్బందికి హడావుడి ఎక్కువ. పని మాత్రం తక్కువ. ఎవరైనా మీరు ఏం చేస్తున్నారని అడిగితే తెల్లారి ఏదో ఒక పత్రికలో ప్రకటన వుంటుంది లేదా ఏదైనా ఒక హోటల్లో మీటింగ్ వుంటుంది. ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టరేట్ అవగాహన లేని వ్యవహారాలతో ఇలా సాగుతూ వుంటుంది.

—డా. బి.రంజిత్

కొరివి అడివి

కథ

(12వ పేజీ తరువాయి)

కంటే ఇంకేం తగ్గుతుందిలే అనుకుంటున్నారు. కానీ తక్కువకి కూడా పరిమితి లేకుండా తగ్గు తోంది.

"ఇంకేం వచ్చిద్దిలే రేటు? తూకాలు తగ్గిపోతయ్యి! కాయ రంగు మారిపోతుంది! తెచ్చుకున్న డబ్బుకి వడ్డీలు పడతన్నాయి! అన్నీ దండగలే! లాభం కనప ట్టంలా! అమ్మి పారేస్తే పీడా వదిలిపోతాయి!" అని బాపయ్య మందుల కొట్టు అతనికి మిరపకాయలు మొత్తం అమ్మేసాడు. 15 వందలు ధర.

60 క్వింటాళ్ళకి 90 వేలు వచ్చాయి.

తను వాడిన పురుగుమందులూ, ఎరువులకి 70 వేలు బాకీ తేలాడు. కొట్లో బాకీ 70 వేలు చెల్లు పెట్టుకుని 20 వేలు చేతికి ఇచ్చాడు అతను.

బ్యాంకుల్లో బంగారం పెట్టి తెచ్చుకున్న డబ్బూ, సొసైటీలోనూ, మందుల కొట్లో బాకీ, లక్ష్మయ్య దగ్గిర తెచ్చిన డబ్బూ, కూలీవాలీ అన్నీ లెక్క చూసుకుంటే మిరప పంట మొత్తానికి లక్షా 30 వేలు ఖర్చయింది.

నికరంగా 40 వేలు బాకీ తేలాడు.

చేబదుళ్ళూ, చిల్లర కొట్లలో బాకీలూ, ట్రాక్టర్ బాడుగులకి 10 వేలు పోయాయి. తిండి గింజలూ, గొడ్ల మేతకి 10 వేలు, లక్ష్మయ్య బాకీ నిలిచిపో యింది.

"మొత్తం ఒక పైరే వేయొద్దయ్యా దేవుడా అంటే నా మాట ఆలకిచ్చా? ఇప్పుడు చూడు, లచ్చమయ్య బాకీ ఎట్ట తీర్చాలీ, ఏం చేయాలీ?"

"మిగతా పైర్లు ఏసుకున్నోళ్ళు తిన్నారేంది? ఏం పంట ఏసుకున్నా, ఏ రైతు పనీ వుసిగా లేదు. నిరుడు 22 వందలు అమ్మిన మినుములు 11 వందలు ఇప్పుడు! నిరుడు 20 వందలు అమ్మిన కందులు 9 వందలు! అన్నింటి పని అట్నే వుంది! ఇంకా రైతు బాగుపడేది ఎక్కడా? మనం కొనేవా టికి అడ్డగోలుగా ధరలు పెంచితిరీ, మనం అమ్మే వాటికి అడ్డుగోలుగా తగ్గిస్తిరీ! మనం చేసేదేంది ఇంక?"

"ఇంకో పైరు ఏసుకుంటే ఇంత దండగలు పడి వుండే వోళ్ళం కాదుగా?"

"రేటు వుంటే అసలు దండగలు ఎందుకు వచ్చేయే! కర్చులు పెరిగితే పెరిగినయ్యి, కనీసం నిరుటి రేటు వుంటే ఇంకో లక్షన్నర రాకపోయి నయ్యి! 40 వందలు ఎక్కడా, 15 వందలు ఎక్కడా? రేటులోనే లక్షన్నర పై చిలుకు తేడా కన పడుతండే! నిరుటి రేటు వుంటే బాగానే డబ్బులు రాకపోయినయ్యా చిన్నదో, చితకదో డాబా కట్టుకుని వుండకపోయామా?" అన్నాడు బాపయ్య.

బాపయ్య చేతిలో చిల్లిగవ్వలేదు. బాగా దిగులు పడిపోయాడు.

మిరపకాయలు అమ్మి డబ్బు ఇవ్వలేదని ఇంటి మీదుకు వచ్చాడు లక్ష్మయ్య. గొడవ చేసాడు. తరువాత రోజు పెద్ద మనుషుల్ని తీసుకు వచ్చాడు.

బాపయ్య మాట పడే మనిషి కాదు: లక్ష్మయ్య బాకీకి బాపయ్య ఎకరం పొలం కండింపు చేసాడు.

భూమిని నమ్ముకుని, ఏడాది పొడుగునా రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని బంగారపు పంట పండించిన నేరానికి బాపయ్య ఎకరం పొలం సమర్పించుకోవలసి వచ్చింది.

వచ్చేవారం కథ

ఉషోదయం

–దాసరి అమరేంద్ర